

ти около земјетж, е едно и сѫщото, тогава първата тряба да ся подчинява на сѫщиятъ законъ, какъто и дирнјетж, сир. тряба да ся намалява пропорционално на квадратът на разстоянието на тѣлото отъ центрът на земјетж, защото, какъто ся знае изъ физикетж, земята притеглюва къмъ себѣ си тѣлата тѣй, като че цялата ѝ масаж е била съсрѣдочена въ центрътъ. Ный знаемъ, че тѣлото, кое ся намира близо при земјетж повърхност, сир. на разстояние на земный радиусъ отъ центрътъ на земјетж, преминува въ първия секундъ на паданието 16 фут.; отъ това, ако го туримъ на лунното разстояние, сир. 60 пѫти по далечь отъ центрътъ на земјетж, то тяжчината ще дѣйствува върху му въ 60^2 или въ 3600 пѫти по слабо, и то ще мине въ единъ секундъ $\frac{16}{3600}$ фута, а слѣдов. въ 60 сек. или въ минутътж 16 фут. (защото минатытъ пространства сѫ пропорционални отъ квадратътъ на времената). И тѣй, ако луната ся мърда около земјетж отъ дѣйствието на тяжестътж, то тя въ минутътж тряба да ся приближава къмъ земјетж на 16 фут. Спорѣдъ предидящето, пространството, на което ся приближава луната до земјетж въ единъ минутж, е равно $\frac{v^2}{2R}$, дѣто v е пространството, което луната преминува по орбитътж си въ единъ минутж, R — разстоянието ѝ отъ центрътъ на земјетж. Тѣй като времето на лунното обръщане = 39343 мин., то $v = \frac{2\pi R}{39343}$, и $\frac{v^2}{2R} = \frac{2\pi^2 R}{39343^2}$. Като подставимъ въ това изражение величината $R = 60$ земни радиусы = 60.20000000 фут. и като направимъ исчислението, ще намѣримъ $\frac{v^2}{2R} =$ почти 16 фут. Слѣдов. луната си удържа върхъ орбитътж съ силътж на земјетж тяжчинж.

150. ЗАКОНЪ НА ВСЕОБЩОТО ТЯГОТЪНИЕ. И тѣй, тяжестъта е само частенъ случай на онова взаимно притѣгливание, което оказва сълнцето върхъ планетътъ, планетътъ върхъ сълнцето и една върхъ другъ; а сичките тѣзы явления сѫ частни случаи отъ единъ общъ законъ на природътж, който ся нарича *законъ на всеобщото тяготѣниe* въ състон въ това, че *сѣки дѣлъ частици на веществото ся*